

bñ orat. **Ei?** vitā scribit paul? Ion
gobarooz hystoriograph? quā
Jo. diacon? diligēt? postmodum
compilauit **De. S. gregozio**

O Regoz? senatoria stirpe
pogenit? fuit cui? pat? gor/
dian? et mater filuia dice /
ba? **Cū** sūmū philosophie apicem
in ipa sui adoleſcentia attigiſſz ac
reruz et diuiciaz copia plurimum
abūdaret cogitauit tñ hec oia de
serere et in fligione se tranſſerre. h
dū lōgi? ouerſionē ptraherz 7 tu
tius se xpō famulaturū putaret ſi
sub p̄toris vr bani habitu mundo
ſpecie ten? deſuiret. ceperūt mlta
otra eū ex ſc̄i cura ſucceſcē ita vt
nō tñ ſpecie h in eo retinereſ 7 mē
te **Eādē** patre orbat? .vi. monaſte
ria in ſiliciū cōſtruxit ſeptimū itra
menia vr bis ſb honore ſc̄i Andree
ap̄li i ppria domo fabricauit. in q̄
ſlic̄is ſericis. auro gēmizqz radi
antib? vili monaſtico habitu tege
baſ. vbi ad tātā p̄fectōnē in breui
deuenit vt in ipō ſue conuerſionis
initio poſſet iā in p̄fectoz numero
cputari **Cuius** quidez p̄fectio ex
verbis ſuis q̄ in prologo ſup dya
logū ponit aliq̄liter pp̄edi poſteſt.
vbi ſic dicit **In**felix anim? me? oc
cupacōnis ſue pulſat? vulnere me/
minit qualis aliquādo i monaſte
rio fuit. quomō ci labentia cuncta
ſubtererant. quantuz reb? omnib?
que voluunt eminebat cum nulla
niſi celeſtia cogitaē oſueuerat que
etiā retent? corpe ipſa iam carnis
clauſtra cōtemplacione tranſibat
Quod mortem q̄z q̄ pene cunctis
pena eſt videret vt ingreſſū vite 7

labori. ſui p̄miū amabat. **Tāta** de
niqz diſtrictōe corp? ſuū afflixit vt
infirmato ſtomacho ſubſiſtere vix
valeret et incisionē vitalium quaz
greci ſincopi vocāt paties crebrl.
angustijs p hozaz monita ad exi
tū ppinquaret. **Quadā** vice dū q̄
dam in mōaſterio ſuo vbi abbas
p̄erat inſcriptitaret. angel? dñi in
ſpē naufragi ſibi affuit ſibi qz miſe
reri lacrimabiliter poſtulauit **Cui**
cum **Gregorius** ſex argenteo s ſi
bi dari feciſſet et abiſſet eadē die
itez rediſt. ſeqz mlta p̄didit pau
ca dō ſcep̄iſſe phibuit. q̄ cū ab eo
totidē argēteos recep̄iſſz. itez ter
tia vice reuerſ? miſereri ſibi impoz
tunis clamoribus poſtulabat **Sz**
grel. cū a p̄curatore ſui mōſterij
didiciſſet nihil dādū eē p̄ter ſcutel
lā argenteā quam mater ſua cum
leguminib? mittere ſolebat in mo
naſterio remāſiſſe illam ſtatim da
ri precepit. **Quā** ille libenter acci
piens let? abceſſit **I**hic at̄ āgelus
dñi fuit ſicut ip̄e eidē poſtmodum
reuelauit **Quadā** die beat? gre
gozi? p̄ ſorum vr bis romane tran
ſiēs cernit q̄ſdā pueros forma pul
cerrimos. vultu venuſtos. capillo
rū nitoze p̄ſpicuos eē venales **I**n
terrogabat igitur mercatorē de q̄
illos p̄ia attuliſſet. **Qui** r̄dit de
britannia. cuius incole ſimili cādō
re refulgent **I**nterrogat iterum ſi
xp̄iani ſint **Cui** mercator **Nō.** ſed
paganis errorib? ip̄licati tenent.
Tē Bre. acrit̄ igemiscēs heu ph/
dolor inq̄t ille q̄z ſplēdidas facies
p̄nceps tenebraz nūc poſſidet **I**n
trogat inſup q̄d eēt vōbulū gen/
i 8

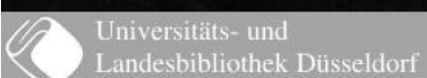
tis illi. Cui ille. Anglici vocantur bene inquit anglici. quasi angelici quia ⁊ angelicos vultus habent Interrogante iterū eo qđ nomen haberet ipsa puincia. ait mercator Prouinciales illi deire vocāt Et gregorius. bene inquit deiri quia de ira sunt eruendi Rursus eo de nomie regis interrogāte ait mercator qđ alle diceretur Et gregorius bene alle. quia alleluya in partibus illis decantari oportet qui mox ad sūmū accedens pontificē cuz multa instācia et p̄cib⁹ vix obtinuit vt ad illos ouertendos mitterē Cumq; iam iter arripuisset romani de ei⁹ absentia plurimū perturbati papā adeunt et eū taliter alloquunt Petrū offendiisti romā destruxisti quia gregoriū dimisisti Sic q; papa p̄territus ad eum reuocandum continuo nūcios destinauit Cūq; gregori⁹ iam diez trium iter pegisset ⁊ in quodaz loco diuertēs quedā ceteris quiescentibus lectitaret locusta supueniens eum coegit a legendo quiescere et ex cōsideracione sui nominis docuit eum in eodem loco non stare debere. quod ille spiritu p̄phético dicens statim comites adhortatur vt velotius debeāt p̄ficisci Sed supuenientibus apostolicis nunciis redire cōpelliē. licet de hoc plurimū tristaret Tunc papa ipm a mōsterio suo abstraxit et suuz diaconū cardinalē ordinauit ¶ Quo dam tempore tiberis fluuius aluum suū egressus intantū exreuit. vt super muros vrbis rome influeret et plurimas domos euerteret

Tunc etiam p̄ tiberim fluuiū multitudo serpētum cū dracone magno in mare descendit Sed a fluctibus p̄focati et ad litus proiecti totū aerem sua putredie corruerunt Sic q; plaga pessima. quam inguinariam vocant secuta est ita vt eciaz corporali visu sagitta celitus venire et singulos quosq; p̄cutere viderēt que primo omniuz pelagium papam perculit et sine mora extinxit Postmodū vero in reliquū vulgus ita deseuit. vt sub tractis habitatorib⁹ domos plurimas in vrbe vacuas relinqueret Sed quia ecclesia dei sine rectorē esse non poterat gregorium licet totis viribus renitentē plebs omnis elegit. Cum ergo benedici deberet et lues populuz deuastaret sermonē ad populum fecit et processiones faciēs letanias instituit ⁊ vt omnes deū attentius exoraret admonuit. Cum igit dominū omnis cōgregatus popul⁹ exoraret intātum lues ipsa deseuit vt i vna hora octuaginta homines spiritū exalarent. Sed nequaquā cessauit populū admōere vt ab oracōe nūquā desisterēt donec peste ipsā diuina miseracio p̄pulsaret Infinita processione fugere voluit s; nequiuit. q̄a die noctuq; portas vrbis p̄p̄ eum vigiles obseruabant Tandē mutato habitu a q̄busdaz negotiatoribus obtinuit vt i quodā dolio sup quadrig de vrbe educeretur. Qui mox siluas expetijt cauernarum latibula requisitit ibiq; tribus diebus latuit Vei ūtamē dū sollicitate quereretur columna lucis

Plaga de pesti

prefulgida a celo dependēs super
 locum in quo latitabat apparuit.
In qua colūna angelos descēden-
 tes ⁊ ascendētes q̄dā reclus⁹ aspe-
 xit. **N**ox q̄ ab vniuerso populo ca-
 pitur trahitur ⁊ summ⁹ pōtifex cō-
 secrat. **Q**uo ad hoc honoris cul-
 men inuitus ascenderit qui verba
 sua legit patenter aduertit. **N**ā in
 epla ad narsū patriciū sic ait. **D**ū
 contemplationis alta d̄scribitis rui-
 ne mee m̄i gemitū r̄nouatis. **E**t q̄
 audiui q̄d intus perdidī dū foras
 ad culmen regiminis imerit⁹ ascē-
 di. **T**anto at̄ me p̄cussū meroze co-
 gnoscite vt vix loqui sufficiā. **N**oli-
 te ergo me vocare noemi id ē pul-
 crum. s̄ vocate me mara id ē ama-
 rum q̄ amaritudine plen⁹ sum.
Item alibi. **Q**uod me ad ep̄atus
 ordinē cognoscit. pueni se si me di-
 ligitis plangite. q̄d ⁊ ego incessan-
 ter desleo. atq̄ vt pro me dominū
 exoretis rogo. **I**n p̄logo q̄q̄ sup
 dyalogo sic ait. **E**x occasiōe cure
 pastoralis. anim⁹ meus seculariū
 hominū negocia patitur. **E**t post
 tam pulcrā quietis sue speciē terre-
 ni actus puluere sedat. **P**erpendo
 itaq̄ q̄d tolero. ppendo q̄d amisi.
Dum q̄ intueor id q̄d perdidī sit
 hoc grauius q̄d porto. **E**cce eni
 nunc magis maris fluctib⁹ quati-
 or atq̄ in nauī mentis tēpestatis
 valide procell illidor. **E**t cū poris
 vite recolo quasi post tergū ducti.
 oculis viso litoze suspiro. ac inter
 mundi hui⁹ periculosa pcellarum
 diluuiā mens mea interiorē sen-
 tit plus solito gemitūda multipli

ratis suspirijs inundatiōem. **S**ed
 q̄ adhuc romā pesti. sup̄dicta va-
 stabat. moze solito p̄cessiōem cum
 letanijs per ciuitatis circuitū quo-
 dā paschali tpe ordinauit. **I**n qua
 imaginē beate marie virginis que
 adhuc vt aiunt rome in ecclesia q̄
 dicit̄ Sancta mariamaior. quā lu-
 cas arte medicus et pictor egregi-
 us formasse dicit̄ ⁊ p̄ oia eidē x̄gi-
 ni simillima phibeat̄ ante p̄cessiōez
 portari fecit reuerentē. **E**t ecce tota
 aeris infēdiō ⁊ tribulētia imagini
 cedebat. ac si ip̄am imaginē fugēt
 ⁊ eius presentiam ferre non possz.
Sic q̄ p̄ imaginē mira serenitas
 ⁊ aeris puritas remanebat. **T**unc
 in aere vt ferē iuxta imaginē audi-
 te sunt voces angelozū canentiū.
Regia celi letae alleluya. **Q**uia
 quē meruisti portare alleluya. **R**e-
 surrexit sicut dixit alleluya. **E**t atiz
 q̄ beatus **G**rego. q̄d sequit̄ adiu-
 xit. **O**ra p̄ nobis deū alleluya. **E**t
Grego. vidit sup̄ castrū crescentij
 angelum dñi qui gladium cruēta-
 tum detergens in vaginā remitte-
 bat. **I**ntellexit q̄ **G**regori⁹ q̄ pe-
 stis illa cessasset. et sic factum esset.
Unde et castrum illud. castrū an-
 geli deinceps vocatum est. **T**an-
 dem vt desiderauerat augustinū
 mellitum ⁊ iohānem cum quibus-
 dam alijs in angliam misit. ⁊ eos
 suis p̄cibus ⁊ meritis ad fidez cō-
 uertit. **T**āte at̄ hūilitat. beat⁹ **G**re-
 gorius extitit. vt se laudare nullo
 modo pmitteret. **N**am stephano
 ep̄o q̄i cum in suis epistolis. lau-
 dauerat ita scribit. **M**ultum m̄i ⁊ vl

tra quod audire merui vel debui indignus fauorem in vestris epistolis demonstrastis. et tamen scriptum est **D**e laudes hominem quod diu viuere. **T**am enim audire talia dignus non fui orationibus vestris peto ut dignus efficiar ut si bona ideo in me dixistis quia non sunt. ideo sint quod dixistis. **I**tem in epistola ad narsum patricium **D**e cause et nominis similitudinem faciendo per scripturas clausulas declamationes quod formatis. **C**erte frater carissime symeone leonem vocas. **Q**uia eo modo nos agere conspiciamus quo scabiosos sepe catulos pardos vel tigres vocamus. **I**tem idem gregorius in epistola ad anastadium patriarcham antiochenum **D**e vos me os domini quod lucernam dicitis quod loquendo multis potest multis quod posse lucere prohibetis. estimatorem mihi meam fateor indubitatiorem maximam protulistis. **C**onsidero namque qui sum. et nihil in me ex homini boni signo deprehendo. **C**onsidero autem quod estis. et vos metiri posse non arbitror. **C**um ergo credere volo quod dicitis. contradicit mihi infirmitas mea. **C**um despiciere volo quod in laude mea dicitur contra dicit mihi sanctitas vestra. **S**ed quod si vir sancte. nobis aliquid de hoc certamine nostro conueniat ut si quod dicitis ita est sit ita quod dicitis. **N**ocabula etiam iactantia vel utilitate sonantia omnino respuebat. **I**nd eulogio patriarche alexandrino quod eum vniuersalem papam vocauerat ita scripsit. **I**n prefatione epistole quam ad me direxistis. superbe ap-

pellationis verbum vniuersale me papam dicentes imprimere curastis. **Q**uod peto. dulcissima sanctitas vestra ultra non faciat quia vobis subtrahitur quod alteri plusquam ratio erigat prebetur. **E**go enim vobis prosperari non quero sed moribus. **N**ec honorem esse puto in quo fratres honorem suum perdere cognosco. **R**ecedant ergo verba que vanitatem inflant. caritatez vulnerant. **H**inc est quod cum iohannes episcopus constantino politanus hoc vocabulum vanitatis sibi usurparet se vniuersalem papam vocari fraudulenter a synodo obtinisset. inter cetera sic de eo scribit gregorius. **Q**uis est iste quod contra statuta euangelica contra canonum decreta nouum sibi nomen usurpare presumit? **U**tinam et sine diminutione sit vnus quod esse appetit vniuersus. **V**erbum etiam iussiois sibi a coepiscopis dici nolebat unde ait in epistola ad eulogium episcopi alexandrini. **V**estra mihi caritas loquitur dicens. **S**ic iussistis. quod verbum iussiois peto a meo auditu firmoueri. quod scio qui sum et quod estis. **L**oco ei mihi fratres est. moribus patres. **I**nsuper ob nimiam humilitatem quod erat positus. nolebat quod matrone se ancillas eius dicerent. **U**nde rusticane patricie scribens ait. **U**num in tuis epistolis egre suscepi. quod quod semel esse poterat sepius dicebat ancilla vestra et ancilla vestra. **E**go enim qui per episcopatum onera omnium seruus sum factus qua ratione te mihi ancillam dicis cuius et ante episcopatum suscepit propius fui? **E**t ideo rogo

per omnipotentē deum ne hoc verbū
aliquādo ad me in scriptis tuis i
ueniam. **Prim⁹** in suis epistolis se
seruū suoz dei noiauit et alios no
minari instituit. **Libros** suos dum
adhuc viueret ob nimiam hūilitatē
publicari nolebat et in aliozū com
paratiōe suos nihil valere estima
bat. **Unde Innocētiō** p̄fecto a/
frice sic scribit. q̄ expositiōem san
cti iob vobis transmitti voluistis
vestro studio v̄gaudem⁹. s̄ si deli
cioso cupitis pabulo saginari bea
ti augustini op̄patriote v̄ri opuscu
la legite et ad op̄patriōem illi⁹ si mi
laginis n̄m surfurē non q̄rat. **Ne**
q̄ enim volo dū in hac carne sum
si que dixisse me contigit ea facile
hoibus inotesce. **Legit** q̄q̄ in quo
dam libro de greco in latinū trās/
lato q̄ quidā sanct⁹ pater noie ab
bas iohes. **Cum** romā ad v̄sitan
da apostolorū limina venisset et be
atum gregoriū papā per ciuitatē
transire vidisset voluit ei occurrere
ac vt decebat reuerentiā exhibere.
Ternens vero beat⁹ gregorius q̄
se in terrā voluit p̄sternere festina
uit et p̄mo se coram ip̄o in terram
p̄stravit nec inde surrexit q̄ aduſ
abbas p̄mo surrexit. **In** quo maxi
ma eius hūilitas omendat̄. **Ante**
āt largitatis et elemosinarū extitit
vt nō solū p̄ntibus. sed etiā longe
positi. et in mōte synay monachis
necessaria ministraret. **Nā** oiz indi
gentiū noia scripta habebat et eis
liberaliter subueniebat. **Monasteri**
um iherosolimis instituit et dei fa
mul̄ illic degentib⁹ necessaria mi

tere p̄curauit. **Trib⁹** quoq̄ milib⁹
ancillis dei pro quotidianis stipē
dijs octoginta libras auri annua
liter offerebat. **Quotidie** etiā ad
suā mensam peregrinos q̄slibet in
uitabat. **Inter** quos die quadam
vnus accessit. **In** cui⁹ manibus dū
ip̄e ex hūilitate aquā fundere vel
let ouersus vrceū accepit. sed repē
te cum in cui⁹ manib⁹ aquā funde
re voluerat non inuenit. **Cūq̄** hoc
factū secū ip̄e miraret̄ eadez nocte
dñs p̄ v̄sionem ei dixit. **Ceteri** dieb⁹
me in mēbris meis s̄ esterno autē
die me in memetip̄o suscepisti. **Alio**
q̄z tpe p̄cepit cellerario. vt duo
decim peregrinos vel paupes ad
prandiū imitaēt q̄ p̄gens opletuit
iussa. **Dū** āt simul discūberent. ity
ens papa xij. numerauit. **Et** accer
sito cellerario. cur ōtra iussionem
suam terciū decimū inuitare p̄sun
p̄serat inquisiuit. **Quos** cellerari⁹
numerans et tm̄ duodecim inueni
ens ait. **Crede** m̄i pater non sūt n̄
si duodecim. **Ad**auerit. **Regl. vi**
rum p̄pius discūbētē vultū crebro
mutare et nūc adoleſcētē. nūc ve
ro vetulū sub quadā venerāda ca
nicie simulare. **Infinito** diuio illum
in cubiculū induxit. vehemēntē ad
iurans vt ei se. nomen q̄z suum p̄
dere dignaret̄. **Qui** r̄dens ait. **Et**
cur interrogas de noie meo. q̄d ē
mirabile. **Verūt** amē scito. q̄z ego
sū naufragus ille cui scuttellaz ar
gētēā tribuisti. quā tibi miserat cū
leguminib⁹ mater tua. **Et** hoc tū i
p̄ certo sit cognitum. quia ab illo
die quo mihi hoc dedisti. destinar

uit te dñs fieri ecclesie sue p̄sulē et pe
tri apostoli successorē. **C**ui Gregl.
Et tu quōd hoc nosti q̄ tūc me dñs
p̄esse ecclesie sue destinauit? **A**t ille
Qm̄ angel⁹ ei⁹ sum et me tibi dñs
nunc remisit. vt te semp debeā p̄te
gere. **E**t oē q̄d petieris p̄ me apud
ip̄m valeas impetrare. **S**tatim q̄z
ab eo disprauit. **E**o tpe fuit q̄dam
heremita vir magne virtutē. q̄ oia
p̄pter deum reliquerat et nihil nisi
vnā cattam possidebat. quā blādi
ens crebro q̄si cohabitaticē in su
is gremiis refouebat. **O**rauit igit̄
ad deū vt sibi dignaret̄ oñdē cuz
quo future remuneratiōis mansio
nē speraret qui illi⁹ amore nil ex se/
culi diuicijs possidēt. **Q**uadā igit̄
nocte sibi reuelat̄. vt cū Gregorio
romano p̄tifice māsiōem sibi spe
rare deberet. **A**t ille fortiter igemi
scens parū sibi volūtariā paup̄ta
tem p̄fuisse putabat si cū eo remu
neratiōem accipēt q̄ tantis mūdā
lib⁹ diuicijs abundaret. **T**uz ergo
gregorij diuicias sue paup̄tati no
ctē q̄dā suspirādo c̄ferret. alia no
ctē audiuit dñz dicētē sibi. **C**ū diu
item nō possessio diuiciarū sed cupi
do faciat. cur audes paup̄tatē tu
am gregorij diuicijs c̄pare. q̄ ma
gis illā cattā quaz hēs q̄tidie pal
pando diligē c̄probaris q̄z ille tā
tas diuicias. q̄s si amādo sed c̄te
nendo cunctis liberaliter largien
do dispergit? **I**deo q̄z solitarius
deo gr̄as retulit. **E**t qui meritū su
um decreuisse putauerat si grego
rio c̄ferretur. orare cepit vt cū eo
māsiōem q̄nq̄z p̄cipere mereretur.

Cū apud mauriciū impatorē. et fi
lios ei⁹ sup̄ morte cuiusdāz ep̄i fal
so accusaret. sic ait in ep̄la quā p̄
pocrifario misit. **I**nū est q̄d breui
ter suggerat̄ dñs meis. qz si ego p̄
uus eorum in mortē longobardo
rū vel dānuz me miscere voluisset
hodie longobardoz gens nec re
gē nec ducē nec comites haberet.
atqz in sua c̄fusiōe esset. **S**z qz deū
timeo. in mortē cuiuslibet hois me
miscere formido. **E**cce q̄ste hūilita
tis fuit. qz cū esset summ⁹ p̄tifer i
peratoris se hūuz vocabat et dñm
suū appellabat. **E**cce quāte inocen
tie qz in mortē suoz iuniorū c̄sen
tire nolebat. **C**ū maurici⁹ impator
gregorij et eccliam dei pleq̄ret̄ in c̄
cetera sic ei gregorij scripsit. **Q**uia
eni p̄ccoz sū credo q̄ oipotētē deū
tāto vobis āpli placatis. q̄to me
ei male fūientē affligitis. **Q**uadāz
igitur vice q̄dā mōastico habitu i
dūt⁹ spatā euaginatam dextera te
nēs corā impatore itrepid⁹ astitit
et c̄tra eū ensē vibrās illū gladio
moriturū p̄dixit. **T**errit⁹ at̄ maurici
us a p̄secutiōe gregorij cessauit. et
vt pro se orare deberet instāter pe
cijt. quaten⁹ ip̄z in hac vita de ma
lis suis dñs puniret et nō puniēdū
extremo examini reseruaret. **Q**ua
dā igitur vice vidit maurici⁹ se añ
tribunal iudicis stare et iudicē pro
clamare. **D**ate mauriciū et capiē
tes eū ministri. ip̄m añ iudicē posu
erūt. **C**ui ille. **U**bi vis reddam tibi
mala que in hoc seculo p̄petrasti?
Ille r̄ndit. **H**ic poti⁹ da m̄ dñe. et
nō in futuro seculo retribuē. **S**tati
qz dīna vox iussit tradi mauriciuz

facto cruc. signaculo tam caballū
a pñti rabie liberavit q̄z maleficos
a ppetua cecitate multavit q̄ rea
tum suū v̄sidentes ad sacri baptis/
mi gr̄am postmodū puenēst Qui
bus lumen ne artē magicā legerēt
reddi nō uir. eos tamē eccliaſtico
subsidio nutrirī p̄cepit. ¶ Legitur
q̄z in libro que a grecis lymon d̄z
q̄ abbas q̄ p̄erat monasterio s̄cti
gregorij pape eidēz nūciauit q̄ q̄
d̄z monachus penes se nūm̄sima
ta haberet tria. quē gregori⁹ ad a
liozū terrozē excōicauit. Post mo
dicū t̄pis frat̄ moriē gregorio ne
ſciente Qui irat⁹ q̄ sine absolutio
ne mortu⁹ fuerat oratiōem in ephi
taphio scripsit qua cū ab excōica/
tionis vinculo absoluebat. Dedit
q̄z eam vni dyaconoz. p̄cipiēs vt
eam sup foueā fratris defuncti le/
geret. Quo iussa p̄plente sequenti
noctē qui defunct⁹ fuerat abbati
apparuit⁹ se v̄h modo in custodia
detētū. sed ab heri absolutū fuisse
phibuit. Officiū et cātuz ecclesia
sticum nec nō ⁊ scolā cantozū insti
tuit. Et post hoc duo habitacula
vnum iuxta basilicā s̄cti petri. et
alterū iuxta Lateranensem ecclesi
am fabricauit vbi vsqz hodie lect⁹
eius q̄ recubans modulabat⁹ ⁊ fla
gellū eius quo pueris minabatur
cū anthiphonario autentico vene
ratione ogrua reseruātur. Et in ca
none apposuit etiā. Dies nostros
in tua pace disponas. atqz ab eter
na dānatione nos eripias ⁊ in ele
ctorum tuoz iubeas grege nume
rari. Tandē beat⁹ gregori⁹ cū sedis

set annis xij. mensibus sex. diebus
decem. plenus operib⁹ bonis mi
grauit a corpe. In cui⁹ tumba h̄ij
versus scripti sunt. Suscipe terra
tuo corpus de corpe. Lūmptū. Red
dere quod valeas viuificante dō
Spūs astra petit. leti nil iura noce
bunt. Cui vite alterius mors ma/
gis ip̄a vita est. Pontificis summi
claudunt mēbra sepulcri. Qui inu
meris sp̄ viuūt vbiqz bonis. Exur/
gēs dapib⁹ supabat frigoza veste
Atqz aias monitis terit ab hoste
sacris. Impleat⁹ actū q̄cqd̄ sermo
ne docebat. Esset vt exemplū misti
ca verba loquēs. Ad xpm̄ anglos
uertit pietate magistra. Acq̄rēs
fidei agmīa gēte noua. Hoc labor
hoc studiū h̄ cura pastoz agebat
Ut dño offerens plurima lucra
gregie. His qz dei cōsul fact⁹ leta
re triūphis. Nam mercedē operū
iam sine fine tenens. Fluxerāt aut̄
anni sexingentes. sub foca impa/
toze ab in carnatione d. c. ¶ Post
mortem beati gregorij cū regiōez
totam maxima fames inuasit. Vñ
pauperes q̄s gregori⁹ liberaliter
pascere solebat ad successorē suuz
venientes dicebāt. Dñe quos pat̄
noster gregori⁹ pascē solebat tua
santitas nō sinat fame p̄ire. Qui
bus v̄bis papa indignat⁹ sp̄ talit̄
rñdebat. Si gregori⁹ ad famā sue
laudis cūctos p̄plos curauit susci
pere nos at̄ nō possum⁹ pascē ⁊ sic
eos sp̄ vacuos remittebat. Unde
santus gregl. ter ei apparuit ⁊ ter
blande de sua tenatia ⁊ detractio
ne corripuit. h̄ ille de nullo se emen

liberata. **V**aleat enim ut dicit anima
et in inferno existere et inferni cruci
atque per dei misericordiam non sentire.
Alii dicunt quod pena eterna consistit in
duobus scilicet in pena sensus et pena da
ni quae est carentia visionis diuine. Pe
na ergo eterna quantum ad primum est
sibi dimissa. sed quantum ad secundum reten
ta. **A**fertur quod quod angelus istud adie
cerit. **Q**uia enim pro dante rogasti
duos tibi dies opto. aut in purga
torio duobus diebus cruciaberis aut
certe toto tempore vite tue infirmitati
bus et doloribus fatigaberis. **Q**ui pro
elegit toto tempore vite iue doloribus
ocuti quibus duobus diebus in purgatorio
cruciari. **I**n factum est quod ipse deiceps
aut febribus laborauit. aut poda
gre molestia passus fuit. aut validis
doloribus affligatur. aut dolore sto
machi mirabiliter cruciatur. **I**n in
quodam epistola sic loquitur dicens. **C**ari.
podagre tatis quibus molestiaz dolo
ribus primo ut vita mea mihi grauis
suma pena sit. **Q**uotidie enim in dolo
re deficio et mortis remedium expe
ctando suspiro. **I**te alibi. **D**olor me
us interdum mihi lentus est. interdum ni
mius. **S**ed neque ita lentus ut recedat ne
que ita nimius ut interficiat. **I**n fit ut
quod quotidie in morte sua quotidie repellat
a morte. **S**ic autem me infectio noxii hu
moris ibibit ut viuere mihi pena sit
et mortem desideranter expectans
quam gemitibus meis sola credo esse
remedium. **M**atrona quodam beato
gregorio singulis diebus dominicis pa
nes offerebat. quod cum post missarum so
lennia corpus domini sibi offerret et di
ceret. **C**orpus domini nostri ihesu christi custodiat

te in vitam eternam. lasciuie subri
sit. **I**lle continuo dexteram ab eius ore con
uertens partem illam dominici corporis super
altare deposuit. postmodum coram
populo interrogauit. quam ob causam ride
re presumpserit. **A**t illa. **Q**uia panem inquit
quem propriis manibus feceram tu corpus
dominicum appellabas. **T**unc gregorius pro in
credulitate mulieris se in orationem pro
stravit et surgens particula illam panis
instar digiti carne factam repperit et
sic matronam ad fidem reduxit. **O**rauit
iterum et carne illam in panem ouersam
vidit et matrone sumendum tradidit.
Quibusdam principibus aliisque precio
sas reliquias petentibus aliquantulum de
sancti Johannis euangeliste dial
matica tribuit. **Q**ua illi suscipientes
tanquam viles reliquias ei cum indigna
tione nimiam reddiderunt. **T**unc beatus
gregorius oratione facta cultellum petiit
et pannum illum pupugit. **D**e cuius
punctioibus sanguis partim emanauit.
Sic quibus preciose essent reliquie.
diuinitus est ostensum. **Q**uidam di
uitum romanorum relicta coniuge fue
rat a pontifice communionem peruersus.
Quod ille molestissime ferens sed
auctoritate tanti pontificis euacu
are non valens. magorum suffragia
requiuit. **Q**ui se suis carminibus age
re permiserunt ut immisso demone tan
diu caballus pontificis vexaretur quod
usque cum sessorum suo periclitaretur. **T**u
que gregorius aliquando super caballum tran
situm immisso demone magi equum
eius tam fortiter vexari fecerunt ut
nequaquam ab aliquo teneri valeret.
Tunc gregorius retelate spiritus sancto diabo
licam sub missionem cognoscens.

facto crud. signaculo tam caballū
a pñti rabie liberauit q̄ maleficos
a ppetua cecitate multauit q̄ rea
tum suū p̄fitentes ad sacri bap̄tis/
mi gr̄ am postmodū puenc̄t **Q**ui
bus lumen ne artē magicā legerēt
reddi no'uit. eos tamē ecclīastico
subsidiō nutrirī p̄cepit. **L**egitur
q̄ in libro que a grecis lymon d̄z
q̄ abbas q̄ p̄erat monasterio s̄cti
gregorij pape eidēz nūciauit q̄ q̄
d̄z monachus penes se nūmīma
ta haberet tria. quē gregori' ad a
liorū terrozē excōicauit **P**ost mo
dicū t̄pis frat' mozi' gregorio ne
sciente **Q**ui irat' q̄ sine absolutio
ne mortu' fuerat oratiōem in ephī
taphio scripsit qua cū ab excōica/
tionis vinculo absoluebat **D**edit
q̄ eam vni dyaconoz. p̄cipiēs vt
eam sup foueā fratris defuncti le/
geret **Q**uo iussa p̄plente sequenti
nocte qui defunct' fuerat abbati
apparuit se v̄h modo in custodia
detētū. sed ab heri absolutū fuisse
p̄hibuit **O**fficium et cātuz ecclēsia
sticum nec nō ⁊ scolā cantozū insti
tuit **E**t post hoc duo habitacula
vnum iuxta basilicā s̄cti petri. et
alterū iuxta Lateranensem ecclēsi
am fabricauit vbi vsq; hodie lect'
eius q̄ recubans modulabat' ⁊ fla
gellū eius quo pueris minabatur
cū anthiphonario autentico vene
ratione ogrua referuatur **E**t in ca
none apposuit etiā. **D**ies nostros
in tua pace disponas. atq; ab etez
na dānatione nos eripias ⁊ in ele
ctorum tuoz iubeas grege nume
rari **E**t andē beat' gregori' cū seois

set annis xij. mensibus sex. diebus
decem. plenus operib' bonis mi/
grauit a corpe **I**n cui' tumba h̄ij
versus scripti sunt. **S**uscipe terra
tuo corpus de corpe sumptū **R**ed
dere quod valeas viuificante dō
Epūs astra petit. leti nil iura noce
bunt **C**ui vite alterius mors ma/
gis ip̄a vita est **P**ontificis summi
claudunt mēbra sepulcri **Q**ui inu
meris sp̄ viuit vbiq; bonis **E**xur/
gēs dapib' supabat frigora veste
Atq; aīas monitis terit ab hoste
sacris **I**mpleat' actu q̄c̄dō sermo
ne docebat **E**sset vt exemplū misti
ca verba loquēs **A**d xpm̄ anglos
ouertit pietate magistra. **A**cq̄rēs
fidei agnīa gēte noua **H**oc labor
hoc studiū h̄ cura pastor agebat
Et dño offerens plurima lucra
gregis **H**is q̄z dei cōsul fact' leta
re triūphis. **N**am mercedē operū
iam sine fine tenens **I**fluxerāt aut
anni sexingentis sex sub foca impa/
toze ab in carnatione d. c. **P**ost
mortem beati gregorij cū regiōez
totam maxima fames inuasit **I**n
pauperes q̄s gregori' liberaliter
pascere solebat ad successorē suoz
venientes dicebāt **D**ñe quos pat'
noster gregori' pascē solebat tua
s̄ctitas nō sinat fame p̄ire. **Q**ui
bus x̄bis papa indignat' sp̄ talitē
r̄ndebat **S**i gregori' ad famā sue
laudis cūctos p̄plos curauit susci
pere nos at nō possum' pascē ⁊ sic
eos sp̄ vacuos remittebat **I**nde
s̄ctus gregl. ter ei apparuit ⁊ ter
blande de sua tenatia ⁊ detradio
ne corripuit h̄ ille de nullo se emen

dare curauit. **U**nde illi q̄rto appa-
rēs terribilr̄ illū redarguit ⁊ in ca-
pite letaliter percussit. **C**uius doloꝛē
verat̄ in breui vitā finiuit. **D**ū at̄
adhuc p̄dicta fames instaēt q̄daz
iuidi gregozio ceperūt detrahere
asserētes q̄ thesauꝝ totuz ecclesie
tanq̄ vir p̄diḡ cōsūp̄sisset. **U**nde
ob hui⁹ vindictā ad oburendos li-
bros suos. ceterozū aios inclinārt
Quoz dū q̄daz iam obussissent ⁊
ceteros oburere vellēt. **P**etr⁹ dia-
con⁹ ei⁹ familiarissim⁹ cuz q̄ q̄tuoz
libros dialogoz disputauerat tra-
dit̄ vehemētissime restitisse asserēs
hoc ad ei⁹ delēdā memoriā nil va-
lere cum in diuers̄ mūdi p̄tib⁹ exē-
plaria tenerēt. adiungēs imane sa-
cilegiū esse tanti p̄ris tot ⁊ tales
libros exurē. sup̄ cui⁹ caput ip̄e spi-
ritūsc̄m in similitudine colūbe frequētis-
sime p̄sperisset. **T**ādē in hāc eos sē-
tentiā adduxit vt si illud q̄d dice-
rat iurēiurādo cōfirmās mozi cōti-
nuo meruisset ip̄i a libroz exustio-
ne desisterēt. **S**i h̄o mozi nō meru-
isset. sed sup̄stes sui testimoniū exti-
tisset ip̄e q̄z obustionib⁹ man⁹ da-
ret. **F**erē enī beat⁹ gregozio sibi di-
xisse q̄ si miraculum de visioe colū-
be publicaret post hoc viuere non
valeret. **I**taq̄ cū apparatu diaco-
ni euāgelioꝝ libzū baulās venēa-
bilis leuita petr⁹ adueniēs mox vt
tacl. sacrosctis euāgelis gregozij
sc̄itati testimoniū phibuit a fallita-
te ⁊ dolore mortis extrane⁹ sp̄m
inter verba vere cōfessiois efflauit.
Quidā monach⁹ monasterij sancti
gregozij q̄dā penes se peculium
cōgregauit. **B**rt̄s at̄ gregozio alte

ri monacho apparēs dixit vt ei de
nūciaret q̄ peculium disp̄geret ⁊ pe-
nitēt. ā ageret qz ec̄cia die essz mori-
tur⁹. **Q**d ille audiēs vehemēt̄ ex-
pauit. p̄niam egit ⁊ peculium reddi-
dit. **M**ox qz febzib⁹ adeo arreptus
ē. vt a viluculo diei ec̄h v̄z ad ho-
rā terciā p̄ nimio incendio linguā
ab ore p̄htiens vltimū flatū emi-
tere viderēt. **S**z cū circūstātes mo-
nachi corā eo p̄sallerēt. tādē melo-
diam interrūpentes ei detrahē ce-
perunt. **I**lle cōtinuo reuiuiscēs ⁊ o-
culos s̄bridendo cōcutiēs ait. **P**ar-
tat vob̄ dñs s̄res. **Q**uare m̄ detra-
here voluistis. **N**ā ip̄edimētū non
modicū mihi generastis. **Q**uia taz
a vobis q̄z a diabolo sub vno tpe
accusat⁹. nesciebā cui calūnie p̄mi-
tus respōdere. **S**ed si qñ q̄libz mi
grātem videritis eidē nō detractō-
nē. sed cōpassiōem impēdatis. **U**t
pote q̄ ad tā districti iudicis cū cri-
minatoꝛe suo ad iudiciū vadit. **N**ā
ad iudiciū corā diabolo steti. ⁊ co-
adiuuāte sc̄o gregozio. cūctis eius
obiectōib⁹ bene r̄ndi. **S**ed tantuz
de vna obiectōe cōuidus erubui. p̄
q̄ vt vidistis taliter sum vexat⁹ et
adhuc me non potui liberare. **C**un-
qz de ea s̄res req̄rerēt. ait. **N**on au-
deo dicere. qz cuz ad vos a beato
gregozio iuss⁹ sū venire. diabol⁹ de
b̄ plurimū est cōquest⁹. putās q̄ me
ad p̄niam agendā p̄ cā illa de⁹ re-
mitteret. **Q**uaprop̄ beato grego-
rio vadē dedi. ne cōmotā calūniāz
alicui reuelarē. **M**ox qz clamās ait.
Cādrea hoc āno percas me p̄uo
cōsilio ad piculū cōpulisti. **E**t statī f̄
uolutis terribilr̄ oculis expirauit.

Erāt at̄ in vrbe q̄daz noīe ādreas
q̄ eodē momēto q̄ ei monach⁹ mo
riēs periculū fuit ip̄ecat⁹ in tā gra
uē morbū incidit. vt defluētib⁹ car
nib⁹ osumi posset. mori at̄ nō possz
Tūc monachis monasterij sc̄i gre
gorij ouocatis fr̄ib⁹ cōfess⁹ est q̄ cū
p̄dicto monacho q̄sdā cartulas ra
puiſsz ac suscepti. p̄c̄is alijs tradi
diſſet. **M**ox is qui dudū mori non
poterat inter d̄ba ſue cōfessiōis sp̄i
rituz exalauit. **E**o tpe vt in vita
ſancti **E**ugenij legit̄ dum adhuc ā
broſianū officiū magis q̄z gregori
anū ab eccl̄is ſuaret roman⁹ p̄ōi
ſex noīe. **A**drian⁹ cōcilij ouocauit
vbi ſtatutū est vt gregorianū offi
ciū debēt vniuerſalr obſuari. **C**u
ius rei **K**arol⁹ ip̄ator executor exi
ſtēs p̄ diuerſas diſcurrēs puicias
oēs clericos minis et ſuplicijs ad
hoc ip̄m cogebat⁹ libros Ambro
ſiani officiū vbiqz oburebat mltos
qz clericos rebelles incarcerabat.
Proficiſcēs at̄ bt̄s **E**ugenij ad cō
cilij. inuenit ip̄z cōcilij p̄ tridū iā
ſolutū. **S**ua qz prudēcia dñz papā
ſic iduxit. q̄ oēs p̄latos q̄ cōcilio in
ter fuerāt ⁊ iaz p̄ tres dietas recel
ſerāt reuocauit. **C**ōcilio ergo ouo
cato. oim patrū hec ſn̄ia vna fuit
vt miſſale ābroſianū ⁊ gregorianū
ſup altare b̄ti petri apl̄i ponerent̄
⁊ fores eccl̄ie optie clauderent̄. ac
plurimozū ep̄ozū ſigill⁹ diligentiffi
me munirent̄. **E**t ep̄i tota nocte in
ſiſterēt orōi vt dñs p̄ ſignū aliqd̄ ſ
uelaret qd̄ horū ab eccl̄is magl. ſ
uari vellēt. **S**ic qz p̄ oia vt ordina
uerāt faciētes. **M**ane ianuās eccl̄ie

aperuerūt ⁊ vtqz miſſale ſf̄ altaē
aptū inuenerūt. **N**el vt alij aſſert
Miſſale gregorianū penit⁹ diſſolu
tū et huc illuc qz diſp̄ſū inuenerunt
Ambroſianū at̄ ſolūmō aptū ſup
altare in eodē loco in q̄ ip̄m poſue
rāt repperūt. **Q**uo ſigno d̄nit⁹ ſē
eodē vt gregorianū officiū d̄eret
p̄ totū mūdū diſp̄ḡi. **A**mbroſianuz
at̄ in ſua eccl̄ia ſuari. **S**ic qz ſc̄i p̄ſ
vt d̄nit⁹ eodē fuerāt ſtatuerunt ⁊
ſic vſqz hodie ſeruāt. **N**arrat **J**o
hānes diacon⁹ q̄ vitā beati grego
rij cōpilauit q̄ dū vitā ei⁹ cōſcribēt
⁊ cōpilaret. quidā vir ſacerdotalr
inſignit⁹ ei dormienti⁹ ad laternā
vt ſibi vid̄baē ſcribenti aſtitit. **C**ui
deſup candidiſſima ⁊ adeo tenuiſ
ſima veſt. erat. vt eius tenuitate ni
gredo ſb̄terioris tunice apparebat.
Hic propi⁹ acceſſit ⁊ inſlaris buc
cis riſuz continere non potuit. **C**ū
qz **J**ohannes euz introgaret. **C**uz
vir grauioris officiū ſic diſſolute ri
deret. **H**ic. **Q**uia tu ſcribis de mor
tuis q̄s viuētes nunqz vid̄iſti. **C**ui
Johes. **E**t̄ illuz n̄ noueri facie tñ
de illo ſcribo q̄ didici lectiōe. **A**c il
le. **T**u inq̄ vt video ſic voluiſti feci
ſti. et ego q̄ facere potero nō ceſſa
bo. **M**ox qz illi lumē laſne extinxit
⁊ adeo ip̄m p̄terruit. vt vehemen
ter exclamās putaret ſe ab illo gla
d̄is iugulari. **M**ox qz **G**regorius
aſſuit comitante ſecum detroſū
beato nicolao. ſiniſtroſuz b̄tō pe
tro diacono. ei qz dixit. **M**odice ſid̄i
q̄re dubitaſti. **C**unqz poſt cortinā
lecti aduerſari⁹ latitaret. **G**regori⁹
ex manu petri dyaconi magnam

facē quā tenere videbat arripient
ei⁹ qz flāmis. os faciē qz ipi⁹ aduez
sari exurens ad instar ethiopis d̄
nigrauit. Quedā at̄ scintilla mima
cadēs in eius vestē candidā ipam
dicto citius oflagrauit ⁊ sic niger
rimus totus apparuit. Dixit qz pe
trus beato gregozio Satis deni
grauim⁹ eum. Cui gregoz⁹ nos il
lum non denigrauim⁹ sed nigrum
fuisse monstraui⁹. Sic qz ibidem
multo relicto lumine abierunt

De sancto longino.

Longin⁹ fuit qdā cēturio q̄
cum alijs militib⁹ cruci do
mini astās iussu pylati la
t⁹ dñi lācea p̄orauit. Et videns si
gna q̄ fiebāt scz solē obscuratū et
terre motū. in xpm credidit. maxie
ex eo vt qdā dicūt. q̄ cū ex infirmi
tate vel senectute ei⁹ oculi caligaf
sent. de sanguie xpi p̄ lācea di cur
rente fortuitu oculos suos tetigit
⁊ protin⁹ clare vidit. Unde renun
ciās milicie ⁊ ab aplis instruct⁹ in
cesarea capadocie xxviii. ānis mo
nasticā vitā duxit ⁊ vbo ⁊ exēplo
plurimos ad xpm ouertit. Cū aut̄
a p̄side tēt⁹ fuisset ⁊ sacrificare nol
let iussit p̄ses oēs dētes ei⁹ excuti
⁊ linguā abscidi. Longin⁹ tñ ex B
loqlā nō p̄didit. sed accepta securi
oīa ydola ominuit ⁊ fregit dicēs
Si oīi sunt. videbim⁹. Demōes at̄
de ydolis exeūtes in p̄sidem ⁊ in
oēs ei⁹ socios intrauerūt ⁊ isaniē
tes ⁊ latrātes se longini pedibus
p̄strauerūt. Et ait longin⁹ demōi
bus. Cur hīcatis in ydol⁹. Qui nū

derūt. Tbi xps nō noiat ⁊ eius si
gnū nō est positū ibi est habitatio
nra. Cū ergo p̄ses insaniret ⁊ ocu
los amisissz dixit ei longin⁹. Scito
qm̄ sanari n̄ poteris nisi qm̄ me oc
cideris. Quā cito enī a te mortu⁹
fuero p̄ te orabo ⁊ sanitatē ē cor
poralē ⁊ aie ipetrabo. et statim cum
decollari iussit. Post hec abiit ad
corp⁹ ei⁹ ⁊ p̄strat⁹ cū lacrimis pe
nitentiā egit. ⁊ continuo visum ⁊ sa
nitatē recepit ⁊ in bonis opib⁹ vi
tam finiuit.

De sancta Vertrude histori
am que in fine

Benedict⁹ dict⁹ est. qz mltā
bñ dixit. Vel qz in hac vi
ta multas bñdi dōes hūit.
Vt qz oēs benedicebāt de eo. Vt
qz etnā meruit bñdictioez hīc. Et
vitā scus gregoz⁹ scripsit.

De sancto benedicto.

Bñdict⁹ ex Nursia puīntia or
tus cū rome liberalib⁹ stu
dijs tradit⁹ eēt. In ipa sui
infantia lras deseruit ⁊ desertum
petē decreuit. Quē nutrix sua q̄ eū
tenerrime diligebat vsqz in quēdā
locū q̄ dz effide secuta est. Tbi ad
purgandū triticū mutuo capiste
riū pecūt h̄ sup mēlā icaute ponēs
cū corruisset in duab⁹ ptib⁹ frādū
vidit. Quā bñdict⁹ flere aspiciēs p
tes capisterij accepit ⁊ ab orōe sur
gens integre solidatū inuenit. Ip⁹
modū nutricē occulte fugiens i quē
dā locū venit vbi trib⁹ annis hoī
b⁹ incognitus māsit excepto mona